

ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนต้นแบบ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เรียบเรียงโดย ผศ.ดร.สมตระกูล ราศรี, พญภัทกร คำคำผุย เจริญพงศ์ พหมศร , สายสิญจน์ อุไทย, วาริญา บ่วงเกลี้ยง

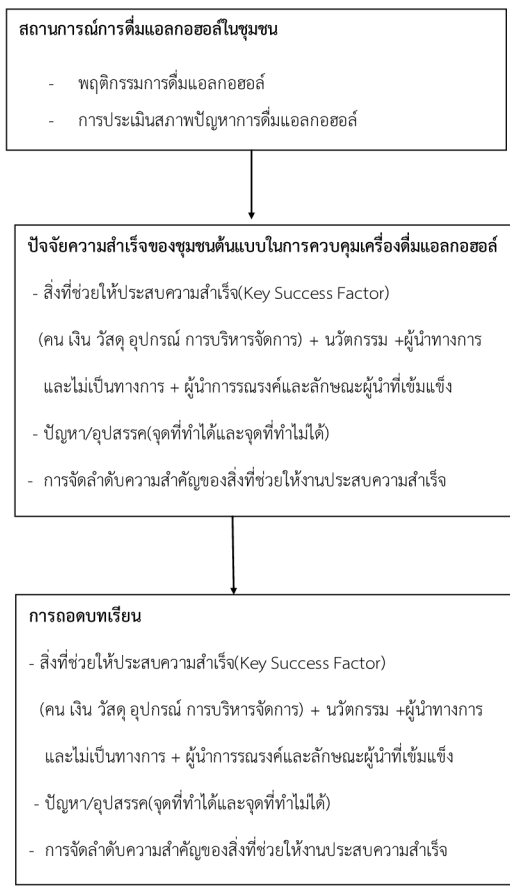

การวิจัยผสานวิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของชุมชนต้นแบบในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อมาตรการชุมชนในแผนยุทธศาสตร์แอลกอฮอล์ เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณนำข้อมูลเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พื้นที่ศึกษา คือ ชุมชนต้นแบบการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามเกณฑ์ชุมชนต้นแบบลดละเลิกเหล้าของสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า จำนวน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ภาคละ 2 ชุมชนต้นแบบ รวมทั้งสิ้น 8 พื้นที่ตัวอย่าง ระยะเวลา มิถุนายน 2562 – กุมภาพันธ์ 2563

พื้นที่ศึกษา ได้แก่ ภาคเหนือ 1) ชุมชนบ้านดุ่มไร่ ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 2) ชุมชนบ้านพระแท่น ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคกลาง 1) ชุมชนบ้านหนองไม้แก่น ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท 2) ชุมชนบ้านเกาะมะไฟ ตำบลบ้านหอย อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1) ชุมชนบ้านหนองยางคำ ตำบลกองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย 2) ชุมชนบ้านสะพานหิน ตำบลนาบอน อำเภอลำบัว จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคใต้ 1) ชุมชนบ้านห้วยนุ้ย ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง 2) ชุมชนบ้านคลองขุดเหนือ ตำบลขุด อำเภอมือง จังหวัดสตูล ระยะเวลา มิถุนายน 2562 – กุมภาพันธ์ 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพ สมรส อาชีพ รายได้ สภาพการใช้จ่ายของครอบครัว การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลรอบข้าง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบปีที่ผ่านมา ความต้องการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และวิธีการต้องการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนต้นแบบในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กรอบแนวคิด

ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนต้นแบบในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ แกนนำหลักที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลและพระสงฆ์ วัสดุอุปกรณ์/งบประมาณสามารถพึ่งตนเองและขอสนับสนุนกับภาคีเครือข่าย กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ กำหนดกติกาชุมชนงดเหล้าเข้าพรรษา หมู่บ้านศีล 5 ชมรมคนหัวใจเพชร งานศพงานบุญงดเหล้า อาชีพเสริม หมู่งักดับเหล้าทีมบุคคลเลิกเหล้า เจ็ดชุมชนหัวใจเพชร การสื่อสารบอกกล่าวและติดตามเป็นประจำทุกเวที หอกระจายข่าว กีฬาต้านยาเสพติด เศรษฐกิจพอเพียง ภาคีเครือข่ายที่สำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน กำนัน ข้าราชการบำนาญ ครอบครัว เด็กและเยาวชน ปราชญ์ชาวบ้าน หมอประจำตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ทหาร ตำรวจ ชุดรักษาความสงบในชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กร งดเหล้าระดับจังหวัด เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญระดับชุมชน ระดับหน่วยงาน ระดับภาคและระดับประเทศ ควรมีความสอดคล้องกันทุกระดับ โดยชี้แจงชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาได้แก่

1) นโยบายระดับชุมชน ได้แก่ นโยบาย/กติกา/ธรรมเนียมชุมชน การปฏิบัติตามกฎหมาย ความตระหนักให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ด้านชุมชน ความร่วมมือกับหน่วยงานพื้นที่ ผู้นำเป็นแบบอย่าง

2) นโยบายระดับหน่วยงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญบังคับกฎหมาย การมอบรางวัลระดับหน่วยงาน/ชุมชน การให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาอาชีพเสริม การค้นหาผู้นำหลัก การสนับสนุนทรัพยากร

3) นโยบายระดับภาค/เขต ได้แก่ การสนับสนุนกิจกรรม การมอบรางวัลระดับภาค การให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมทุกระดับ การพัฒนาอาชีพเสริม การค้นหาแกนนำระดับหน่วยงานชุมชน การสนับสนุนทรัพยากร การให้ความสำคัญบังคับกฎหมายนโยบาย

4) นโยบายระดับประเทศ ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วมทุกระดับ การบังคับกฎหมาย การสร้างรายได้ความมั่นคงของชุมชน การเป็นผู้นำเป็นตัวอย่าง การจัดเก็บภาษีเหี้ย การจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น การสนับสนุนกิจกรรม แสดงศักยภาพ ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนต้นแบบในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แสดงศักยภาพแสดงศักยภาพปัจจัยความสำเร็จของชุมชนต้นแบบในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถแสดงศักยภาพปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ภาพแสดง ปัจจัยความสำเร็จของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

